

Sygn. akt VS /3/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim w składzie następującym :
Przewodniczący: S.S.O. Agnieszka Leżańska

Sędziowie: S.S.O. Beata Łapińska S.S.O. Mariola Mastalerz

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi **H. D.**

na przewlekłość postępowania w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy Sąd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim,
sygn. Akt IVP 453/11

postanawia

oddalić skargę.

UZASADNIENIE

Skarżący H. D. w dniu 13 grudnia 2013 roku złożył skargę na przewlekłość postępowania w sprawie z jego powództwa przeciwko Zakładom (...) S.A. w upadłości w T., sygnatura akt IV P 453 /11i wniósł o :

- 1 - stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy.
- 2 - zobowiązanie Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim do rozpoznania mojej sprawy, zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności.
- 3 - zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego kwoty według taryfy Sądu.

W uzasadnieniu skargi skarżący wskazał, iż pozew wpłynął do Sądu Rejonowego IV Wydział Pracy w T. w dniu 13-12-2011 r. i od tej chwili do momentu wydania wyroku, Sąd ten prowadził postępowanie w sposób przewlekły. Zastrzeżenia H. D. dotyczą przebiegu rozprawy w dniu 24 maja 2012 roku, na której sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy, pozostawiając jednak decyzję w przedmiocie imiennego ich wyznaczenia oraz sformułowania tezy do podjęcia na posiedzeniu niejawnym; postanowienie w powyższym zakresie, Sąd wydał w dniu 1 sierpnia 2012 roku, a winien to uczynić, w ocenie skarżącego, w terminie 7 dni; nadto skarżący nie miał możliwości wniesienia do treści postanowienia swych uwag i zastrzeżeń; zastrzeżenie dotyczy także zapisu w protokole, iż powód wnosi o odroczenie rozprawy, albowiem w wersji skarżącego nie składał on takowego wniosku na rozprawie w dniu 24 maja 2013 roku. Dalsze zarzuty skarżącego dotyczą merytorycznych decyzji podejmowanych przez Sąd w toku postępowania oraz przeprowadzonych dowodów, w szczególności skarżący:

- kwestionuje prawidłowość sporządzonej na zlecenie Sądu opinii przez biegłego kardiologa, zarówno w zakresie poczynionych przez biegłego ustaleń, jaki i wniosków końcowych zawartych w opinii oraz fakt oddalenia przez Sąd wniosku skarżącego o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu kardiologii;
- podnosi, iż zapis w protokole rozprawy z dnia 5 marca 2013 roku wskazuje, że postępowanie nie było prowadzone w sprawie, lecz przeciwko stronie ;

- wskazuje, iż na rozprawie w dniu 7 maja 2013 r. był przesłuchiwany „w tej samej sprawie, co na rozprawie dniu 22 marca 2012 r. i 5 marca 2013 r.’

- podważa fakt zakwestionowania przez Sąd złożonego przez niego do akt pisma wydanego przez zakład pracy, jako pozbawionego waloru dokumentu urzędowego .

Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. nie zgłosił udziału w sprawie, uznając jednocześnie skargę za niezasadną.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

skarżący H. D. w dniu 13 grudnia 2011 roku złożył pozew do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim Wydziału IV Pracy przeciwko Zakładom (...) S.A. w upadłości w T. o ustalenie, iż zdarzenie z dnia 25 czerwca 1981 roku nosi cechy wypadku przy pracy. W dniu 14 grudnia 2011 roku sprawę wpisano do repertorium „P” i nadano sygnaturę IVP 453 /11, sprawę przydzielono do referatu Sędziego Henryka Krakowiaka. W tym samym dniu Przewodniczący wydał zarządzenie o doręczeniu odpisu pozwu pozwanemu i zobowiązaniu go do złożenia w terminie 7 dni odpowiedzi na pozew. Odpis pozwu doręczono w dniu 29 grudnia 2011 roku, zaś w dniu 5 stycznia 2012 roku wpłynęła do sądu odpowiedź na pozew. Zarządzeniem z dnia 1 marca 2012 roku, Przewodniczący wyznaczył termin rozprawy na dzień 22 marca 2012 roku. Na rozprawie w tym dniu, sąd wysłuchał informacyjnie powoda, następnie odroczył rozprawę na dzień 24 maja 2012 roku, z uwagi na konieczność wezwania świadka C. B. (1), zawnioskowanego przez powoda na rozprawie. Nadto, Sąd zwrócił się do firmy (...) Spółka z o.o w T. o nadesłanie akt osobowych powoda. W dniu 29 marca 2012 roku wysłano stosowne wezwania. Na rozprawie w dniu 24 maja 2012 roku, Sąd dopuścił dowód z przesłuchania świadka C. B. (2), wysłuchał uzupełniająco powoda. W protokole rozprawy widnieje zapis, iż powód wnosi o odroczenie rozprawy i dopuszczenie dowodu z opinii stosownych biegłych lekarzy na okoliczność ustalenia, jakie schorzenie wystąpiło u powoda w dniu 25 czerwca 1981 roku i czy pozostaje to zdarzenie i schorzenie w związku przyczynowym z warunkami pracy. Powód nie składał wniosku o sprostowanie protokołu rozprawy. Uwzględniając wniosek powoda, Sąd odroczył rozprawę bez wyznaczenia terminu, z uwagi na konieczność dopuszczenia dowodu z opinii biegłych sądowych, pozostawiając jednak decyzję w przedmiocie imiennego ich wyznaczenia oraz sformułowania tezy do podjęcia na posiedzeniu niejawnym. Postanowienie w powyższym zakresie, Sąd wydał na posiedzeniu niejawnym w dniu 1 sierpnia 2012 roku, zaś jego odpis doręczono powodowi w dniu 7 sierpnia 2012 roku. W dniu 7 sierpnia 2012 roku biegły sądowy R. B. potwierdził odbiór akt sprawy, zaś w dniu 05.10. 2012 roku nadesłał do Sądu sporządzoną przez siebie opinię. W dniu 16.10.2012 roku zarządzono doręczenie odpisu opinii stronom, powód potwierdził jej odbiór w dniu 18.10.2012 roku, zaś w dniu 25.10.2012 roku wpłynęło do sądu jego pismo procesowe, zawierające uwagi do opinii biegłego. W dniu 32 .10.2012 roku Sąd wydał postanowienie o przyznaniu biegłemu wynagrodzenia, którego odbiór powód potwierdził w dniu 8.11.2012 roku, zaś przesyłka adresowana do pozwanego została zwrócona w dniu 27.11.2012 roku. W dniu 16.01.2013 roku wpłynęło do sądu pismo z (...) Spółka z o.o w T., zarządzeniem wydanym w dniu 17.01.2013 roku Przewodniczący ponownie zwrócił się z zapytaniem do tejże spółki, na które uzyskano odpowiedź w dniu 28.01.2013 roku. Zarządzeniem z dnia 30.01.2013 roku, Przewodniczący zwrócił się do Archiwum Państwowego o nadesłanie akt osobowych powoda. W dniu 7 lutego 2013 roku wpłynęło do sądu pismo z Archiwum Państwowego. W dniu 12 lutego 2013 roku wpłynęło pismo powoda zawierające wniosek o wyznaczenie rozprawy. Przewodniczący w tym samym dniu zlecił wyznaczenie terminu. Zarządzeniem z dnia 13.02.2013 roku, wyznaczono termin rozprawy na dzień 5 marca 2013 roku. Na rozprawie w tym dniu stawił się powód, pozwany nie stawił się, w aktach sprawy odnotowano brak potwierdzenia, iż odebrał wezwanie na rozprawę. Uwagi na powyższe, Sąd odroczył rozprawę na dzień 17 maja 2013 roku. Na rozprawie tej, Sąd dopuścił dowód z przesłuchania powoda w charakterze strony, oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego kardiologa i odroczył publikację orzeczenia do dnia 28 maja 2013 roku. W dniu 28 maja 2013 roku, Sąd ogłosił wyrok. W dniu 31 maja 2013 roku powód złożył wniosek o doręczenie mu odpisu wyroku z pisemnym uzasadnieniem, którego odbiór potwierdził w dniu 8 sierpnia 2013 roku. W dniu 16.08.2013 roku powód wniósł apelację od powyższego wyroku do Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim. W dniu 19.08.2013 roku Przewodniczący wydał zarządzenie o przyjęciu apelacji oraz wezwał powoda do uzupełnienia jej braków formalnych, poprzez uiszczenie opłaty. W dniu

22.08.2013 roku powód uiszczył stosowną opłat, zaś w dniu 17 września 2013 roku uznano doręczenie odpisu apelacji pozwanemu za skuteczne z dniem 13 września 2013 roku. W dniu 24 września 2013 roku akta sprawy wraz z apelacją przesłano do Sądu Okręgowego, który potwierdził ich odbiór w dniu następnym. Zarządzeniem z dnia 25.11.2013 roku, Przewodniczący wyznaczył termin rozprawy apelacyjnej na dzień 8 stycznia 2014 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

skarga H. D. na przewlekłość postępowania nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 2 ust.1 ustawy dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora: postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. (Dz.U. Nr 179, poz.1843 ze zm.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej lub innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania (ust 2).

Treść przytoczonych przepisów ustawy wskazuje, iż skarga o stwierdzenie, że w postępowaniu przed sądem nastąpiła przewlekłość postępowania może być uwzględniona, jeżeli są podstawy do przyjęcia, że na skutek działania lub bezczynności sądu naruszone zostało prawo strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 1 ust. 1 ustawy). Konieczne jest więc ustalenie, że wystąpiła zwłoka w postępowaniu sądowym oraz że zwłoka w postępowaniu sądowym jest nieuzasadniona. Stosownie do przepisu art. 2 ustawy o nieuzasadnionej zwłoce można mówić wówczas, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, ale także zachowań stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Przewlekłość postępowania należy również rozumieć jako nieuzasadnione żadną z okoliczności wymienionych w art. 2 ust. 2 powołanej ustawy długotrwałe zaniechanie przez sąd czynności lub podejmowanie czynności nieefektywnych bądź pozornych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 r., III SPP 14/11). Ocena ta nie może być oderwana od obowiązku sądu rozpoznawania wszystkich spraw wniesionych do sądu bez nieuzasadnionej zwłoki. (por.Post. NSA z 2008-04-24,1 OPP 16/08, opubl: Legalis)

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż w przedmiotowej sprawie o bezczynności sądu można mówić w okresie od dnia 5 stycznia 2012 roku tj. od dnia wpływu odpowiedzi na pozew pozwanego do dnia 1 marca 2012 roku, kiedy to wydano zarządzenie o wyznaczeniu terminu w sprawie na dzień 22 marca 2012 roku. Nie sposób jednak przyjąć by bezczynność ta była nieuzasadniona. Stosownie bowiem do § 48 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości Regulamin urzędowania sądów powszechnych z dnia 23 lutego 2007 r. (Dz.U. Nr 38, poz. 249) sprawy rozpoznawane są według kolejności ich wpływu do sądu, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej, w szczególnie uzasadnionych wypadkach przewodniczący wydziału może zarządzić rozpoznanie sprawy lub spraw poszczególnych kategorii poza kolejnością określoną w ust.1. Praktyka sądowa wskazuje, iż z uwagi na dużą liczbę spraw kierowanych do sądu czas oczekiwania na pierwszą rozprawę wynosi od kilku tygodni do kilku miesięcy, jak to miało miejsce w omawianej sprawie. Zresztą nie można oczekiwać rozpoznawania sprawy niezwłocznie po jej wniesieniu. Żadne społeczeństwo nie byłoby w stanie utrzymać tak dużej ilości sędziów, jaka byłaby po temu niezbędna. Niezwłoczne rozstrzygnięcie sprawy nie jest możliwe ani ze względów organizacyjnych (doręczenie stronom zawiadomień o miejscu i terminie rozprawy), ani nie byłoby to rozsądne wobec konieczności zapoznania się sędziów z materiałami sprawy, czasu dla ich rozważenia i podjęcia decyzji, wreszcie - jej uzasadnienia. Chodzi o to jedynie,

by czynności te zabierały odpowiednią ilość czasu, to jest odbywały się bez zbędnej zwłoki, która wskazywałaby na beczynność sądu lub bezproduktywność jego działań (KZS 11/05 poz. 39).

Wskazać przy tym należy, iż dokonując oceny istnienia przewlekłości postępowania konieczne jest zbadanie całego okresu trwania postępowania przed sądem danej instancji, a nie tylko jego etapu. Przewlekłość zachodzi wówczas, gdy czas w jakim to postępowanie się toczy przekracza rozsądne granice. (por. post. NSA z 2010-04-28, II GPP 1/10, opubl.: Legalis). W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu Okręgowego, te rozsądne granice w żadnym razie nie zostały przekroczone, również w okresie od daty rozprawy w dniu 24 maja 2012 roku do dnia 1 sierpnia 2012 roku tj. daty wydania przez Sąd postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego kardiologa, albowiem w dniach: 04.-06.06.2012 roku oraz w dniach: 26.06.-27.07.2012 roku Sędzia Referent przebywał na zwolnieniu lekarskim, zaś dni: 28,29.07.2012 roku, były dniami wolnymi od pracy.

Z przytoczonych wyżej względów Sąd Okręgowy stwierdził, iż złożona skarga, jako nieuzasadniona nie zasługuje na uwzględnienie. Ostatecznie należy zatem uznać, że wszystkie czynności w tymże postępowaniu zostały przeprowadzane przez Sąd Rejonowy z zachowaniem zasad procedury cywilnej i w obiektywnie uzasadnionym czasie. Wskazać przy tym należy, iż Sąd w toku postępowania napotykał trudności w zakresie załączenia potrzebnej do rozstrzygnięcia sprawy dokumentacji, w postaci akt osobowych powoda, co wynikało z faktu, iż z przedmiotem ustaleń Sądu były okoliczności sprzed 31 lat. Stąd Sąd zwracał się kilkakrotnie do (...) Spółka z o.o w T. oraz do Archiwum Państwowego. W tej sytuacji uznać należy, iż postępowanie w przedmiotowej sprawie nie trwało dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności taktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, zaś o przewlekłości postępowania nie może przesądzać indywidualne, subiektywne odczucie skarżącego.

Zauważyć przy tym należy, iż H. D. wniósł przedmiotową skargę, już po wydaniu wyroku przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim, a wszakże mógł to uczynić w toku prowadzenia postępowania dowodowego w sprawie, ewentualnie skorzystać z uprawnienia wynikającego z art.12 ust. 3 przedmiotowej ustawy, zgodnie z którym na żądanie skarżącego lub z urzędu, sąd zaleca podjęcie przez sąd rozpoznający sprawę co do istoty albo przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze, odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie, chyba że wydanie zaleceń jest oczywiście zbędne. Zalecenia nie mogą wkraczać w zakres oceny faktycznej i prawnej sprawy. Wydanie takowych zaleceń jest, w ocenie Sądu Okręgowego, miarodajnym wyznacznikiem tego, czy w rzeczywistości w sprawie wystąpiła przewlekłość postępowania.

Odnosząc się zaś do pozostałych zarzutów skarżącego wskazać należy, iż dotyczą one kwestii procesowych oraz stanowią ocenę merytorycznych rozstrzygnięć sądu, co przy rozpoznaniu skargi na przewlekłość postępowania jest niedopuszczalne. Wszak przepis art. 12 ust.3 ustawy wyraźnie stanowi, iż sąd zaleca podjęcie przez sąd rozpoznający sprawę co do istoty odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie, przy czym zalecenia te **nie mogą wkraczać w zakres oceny faktycznej i prawnej sprawy**. Oznacza to, że przy rozpoznaniu skargi na przewlekłość postępowania niedopuszczalna jest merytoryczna ocena rozstrzygnięć sądu oraz podejmowanych procesowo decyzji. Takie stanowisko zostało potwierdzone przez Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach. Należy wskazać na rozbudowaną argumentację przedstawioną w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego w składzie siedmiu sędziów z dnia 13 lutego 2008 r., III SPZP 2/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 85, uchwały Sądu Najwyższego w składzie siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2004 r., III SPP 42/04 (OSNP 2005 nr 5, poz. 71), a także uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 18 stycznia 2005 r., III SPP 113/04, (OSNP 2005 nr 9, poz. 134), z dnia 19 stycznia 2005 r., III SPP 115/04 (OSNP 2005 nr 9, poz. 135) i postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2005 r., III SPP 120/05 (OSNP 2006 nr 5-6, poz. 102), z dnia 19 stycznia 2006 r., III SPP 162/05, z dnia 18 lutego 2005 r., III SPP 19/05 (OSNP 2005 nr 17, poz. 277). Wszelkie więc zastrzeżenia dotyczące prawidłowości podejmowanych przez Sąd czynności procesowych oraz rozstrzygnięć, strona winna podnosić w trybie procesowym w toku postępowania np. wniosku o sprostowanie protokołu (skarżący zarzucał nierzetelność protokołu rozprawy z dnia 24.05.2012 roku), ewentualnie we wniesionej od wyroku apelacji (wadliwość opinii biegłego, niezasadność oddalenia wniosku o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego, fakt zakwestionowania przez Sąd złożonego przez niego do akt pisma wydanego przez zakład pracy, jako pozbawionego waloru dokumentu urzędowego).

Mając więc na uwadze przytoczoną powyżej argumentację, Sąd Okręgowy stwierdził, iż złożona skarga, jako nieuzasadniona, podlega oddaleniu na podstawie art. 12 ust. 1 w/w ustawy.